

Luceafărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor
din Republica Socialistă România

Proletari din toate țările, uniți-vă!

EXISTENȚA CULTURII

Un adevăr care se confirmă tot mai mult și primește proba incontestabilă a faptelor atît sub aspect teoretic, în sensul ideologic și capacității sale de influență, cît și sub raport practic, în mișcarea uriașă a vieții și-a dialecticii acesteia, este acela care poate fi pus capăt de unghi pentru întreaga dezvoltare a culturii, a literaturii și artei ultimelor două decenii. Într-o succintă formulare, el, acest adevăr, vizează însăși latura existenței culturii și anume sensul activ al acesteia, spiritul în permanență creator, starea mereu vie și mereu proaspătă a creației, trăsăturile sale atît de specifice și, în același timp, cu un ecou atît de larg în planul general al societății, încît impactul său nu poate fi văzut decît într-o lungă perspectivă și pornind de la scopurile și funcțiile înseși ale artei, ca și de la trebuințele instructiv-educative ale societății.

Cu o conștiință a apartenenței la toate marile evenimente ale istoriei, un neori premergîndu-le, pregătindu-le în retortele ei de spirit, iar alteori inspirîndu-se din ele, înălțîndu-se la cele mai înalte trepte ale zbatelor și aspirațiilor poporului în lupta sa pentru afirmarea drepturilor sale naționale și sociale, cultura devine un fenomen de sensibilitate și purtătoare de adevăr și nobilă conștiință patriotică. Aduce mari argumente în acest sens însăși tradiția după cum o vie și elocventă mărturie depune contemporaneitatea noastră socialistă. În anii din urmă, mai cu seamă, tezaurul de idei al gândirii artistice s-a îmbogățit în expresia și claritatea sa ideologică, dezvoltînd teze și principii noi în strînsă legătură cu problematica fărîmii noi societății, cu stadiul actual ca și cu perspectiva societății noastre. Noua culegere **Artă și literatură**, apărută în colecția **Din gîndirea social-politică a președintelui României**, ne oferă o largă paletă de idei și principii care, în această lumină transformatoare în care este văzută și înțeleasă cultura, nu pune în relație cu un întreg program al construcției umane, al modelării conștiinței oamenilor; iar dincolo de această, sau poate că în primul rînd, deținem o imagine cit se poate de exactă asupra rolului și rolului literaturii

și, deci a finalității lor morale, politice și sociale. Existența culturii apare ca un proces în continuă și vastă mișcare, ca un sistem de valori care se clădește în raport cu dezvoltarea conștiinței generale a maselor și cu posibilitatea, cu nevoia de a transforma această într-o forță a progresului și civilizației. De la acea sintagmă a izvoarelor, veșnic viu care este istoria și lupta poporului și, în consecință, realitatea noastră de azi, ființa istorică a patriei și pînă la dovada profund creatoare pe care o realizează făcînd un adevărat excurs ideologic asupra tradiției, a semnificației și valorii mereu actuale pe care o prezintă aceasta și instruieste în strînsă legătură generații și generații, de la sublinierile și accentele de natură teoretică prin care, în dese prilejuri, ne-a pus în contact direct cu problematica fărîmii omului nou și pînă la formulări care ating însuși orizontul perspectivei și al perenității valorilor creației, noua culegere se constituie într-o pilduitoare și pătrunzătoare sinteză a spiritului creator. Și nu mai puțin a disponibilităților sale, propunîndu-ne un strălucit discurs despre existența și finalitatea artei în societate. Patriotismul și demnitatea creației au în această nouă carte a secretarului general al partidului o motivație care ne implică total. Noi vrem, se afirmă în culegerea amintită, ca arta și literatura să fie puse în slujba poporului, să se scrie și să se creeze pentru clasa muncitoare, pentru țărănime, pentru intelectualitate, pentru toți oamenii muncii. Sistemul pentru diversitatea de stiluri și forme în creația literar-artistice. Dar concepția, ideologia trebuie să fie una singură: ideologia și concepția revoluționară a clasei muncitoare. Această concepție creatoare, umanistă și revoluționară în cel mai înalt grad — este filonul programului literar și artistic care ne unește sub raportul valorii generațiilor. Înnoiește și certifică spiritul creator a cărui chemare a fost și rămîne să-și servească patria și poporul și să se transforme într-o forță modelatoare a conștiinței. De aici și toate răspunderile, toate datoririle care revin literaturii și artei, tuturor celor ce slujesc pe tărîmul construcției omului nou.

Luceafărul

REFLEX

Momente de istorie literară

Despre Eugen Barbu, cel mai bine și mai bine vorbitor Eugen Barbu și asta o face — de cîte ani, maestre — acoperind săptămîna de săptămîna, iar un neori zilnic, spații tipografice care pe mulți l-ar obosi. Ori i-ar sili la falsă rigoare! Nu e cazul, desigur. Mărturisesc odată că, dimineața, dactilografiază texte din clasici, asta pentru stil, se precizează și, vreau să adaug eu acum, uite că și pentru rigoare. A scris două ratururi de cărți — și cite o mai fi avînd prin sertare! — are trei capodopere și una l-a predestinat dar s-a împotrivit cu atîta calmă și nemiloasă energie încît a demonstrat și continuă să demonstreze că între glorie și scandal nu șade nimic de tentă, gloria era a sa, scandalul al altora. Și după

Grupa — vedeți predestinarea — a urmat **Principele** și după **Principele** — **Săptămîna nebulunilor**. Pentru ca între timp să-l vedem și plimbîndu-se, să-l vedem și trist dar mai ales să-l simțim gîndind, să-i simțim și grandezza și profunzimea inspirației și blestemul furușeții în cuvînt. L-au suprasat și cei apropiați, l-au părăsit citeodată și dușmanii, nu s-a răstăcit nici printr-un laud și nici printr-un injuriu. S-ar putea ca asta din urmă, citeodată, să-i placă. E și aici o metodă, o dețin pe semne doar cei inițiați. Parcă și provoacă toată galeria portretelor din cărțile sale,

A. I. Zăinescu

Continuare în pag. a 2-a

„Peisaj de iarnă” — fotografie de Sandu Mendrea

Lumile unui romancier

Sistem incredincios că vitorul va trebui să consemneze prezenta netăgăduită a acestui om în vastul cuprins al literelor noastre. Se vede în opera sa o adevărată ordine sistematică în registru viziv. Este o anume viziune densă a grupe, adică a infundării în jos, atît ca receptacol material cît și ca formă socială, destinată să-l umple. Ca în tot ceea ce apare înfundat, domnește și aici o înăbușire torturată din lipsa unui primitor aer spiritual. Dar **Internul** în viziunea lui Vergiliu și, mai cu seamă, în aceea a lui Dante, care ne dă și o topografie a lui, nu este, oare, tot o grupă?

La noi a apărut de curînd o admirabilă lucrare datorată Doinei Graur și intitulată „Avatarurile unui mit” (Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1983), mai curînd ale unei viziuni decît ale unui mit, cum se spune în titlu. Această lucrare, extrem de complexă, pe care nu avem de gînd să o analizăm acum, sîrșește prin surprinderea unei transpuneri a ideii de „infern” din olvea sa transcendentă în imediata socială a culpabilității, și apoi în aceea existențială a damnării. Oamenii **Grăpei** lui Eugen Barbu sînt și ei, la rîndul lor, niște culpabili și niște damnati.

Desigur că, de-a lungul timpului, literatura universală a mai parafrazat pe plan social ideea infernului. E de ajuns, din atîtea exemple posibile, să amintim **Comedia nedivină** a romanticii polonez Krasinski și mai cu seamă **Comedia umană** a lui Balzac. Reminiscențele livrestice ale unor asemenea titluri generice ne apar evidente. La Eugen Barbu, dimpotrivă, nu există nici o învîrte de această natură. Și totuși nimeni, pînă la el, n-a evocat o schemă topografică de teren care să ne amintească atît de apropiat fundătura în pămînt cu care, dintru început, s-a imaginat iadul. Este o perfecție aducere la coincidență între multitudine și lăcaș al „culpabilității” și „damnării” cu de mult dispărutele „grape” ale Bucureștilor, spații ale declarațiilor și, în genere, ale unei faune situate în afara societății și a exigențelor morale.

Titlul succintei noastre analize poartă, însă, un sens plural: **Lumile lui Eugen Barbu**, dar aici s-ar putea foarte bine înțelege și **Infernurile lui Eugen Barbu**. Însă noțiunea de **grupă** la acest scriitor nu se reduce, pe întregul operii sale, doar la înțelesul spațial, ca și în primul roman, ci dobîndește și unul temporal. Există „infundături” în care un neori a căzut și s-a potolcit însuși mersul timpului istoric, infundături populate și ele larvar, de „culpabili” și

de „damnați” de altă natură decît eroii primului roman. Eugen Barbu pătrunde tot atît de halucinant și în aceste „grape” ale istoriei în „Principele” și mai cu seamă în „Săptămîna nebulunilor”. În acesta din urmă — **Săptămîna nebulunilor** — se ajunge la redarea în perspectivă extremă a fenomenului amintit. Eroul „Săptămîna nebulunilor” se prăbușește singur într-o nouă „grupă” săpată în fundul marii „grape” a istoriei acelei vremi de la mijlocul veacului trecut, de unde nu mai poate comunica nici chiar cu ceilalți osîndiți ai istoriei.

Cu Eugen Barbu ne aflăm în fața unui fenomen literar deosebit de puternic și de original, pe care ni-l putem explica doar așezîndu-l în prelungirea marii tradiții a literaturii române și în contextul strălucitei perioade creatoare a culturii noastre din ultimele decenii. În cărțile acestui scriitor istoria devine metaforă, umanizîndu-și și multiplicîndu-și perspectivele, ca într-un adevărat și mereu fascinant tunel de timpului.

Edgar Papu

CRONICA EDIȚIILOR

Spovedaniile lui Rebreanu

La timpul respectiv, am elogiat cu toată priceperea de care sînt capabil restituirea **operei magna** a lui Liviu Rebreanu în 11 masive volume de o tipăritură grafică ireproșabilă și de o acuratețe științifică deosebită. Ziditorii acestei serii, planificată în 20 de volume, este Nicolae Gheran, de departe astăzi exegetul cel mai competent al operei și vieții lui Liviu Rebreanu. Pentru explicarea genezei fiecărei opere, plasarea ei în contextul cultural în care a apărut, primirea de care a beneficiat etc., Nicolae Gheran a apelat la totalitatea materialelor arhivă rămase de la scriitor (variantele, colete de creație, jurnale, corespondență), precum și la presa vremii. Astfel aparatul critic al acestor prime 11 volume, însumînd cîteva mii de pagini, se constituie și însuși într-o veritabilă exegeză rebreaniană comparabilă numai cu ceea ce a făcut Perpessiciu pentru opera lui Eminescu.

Dar această bogată „arhivă” nu putea și nu poate rămîne doar la dispoziția unuia, a citorva, ci trebuie cunoscută de toți iubitorii operei lui Rebreanu. Astfel, paralel cu editia mare, Nicolae Gheran ne-a dat, în 1974, apă-zisele **Calete de creație**, iar în 1981, sub titlul **La lumina lămpii** și în colaborare cu Puia Florica Re-

„Poporul — în care tineretul are un rol de seamă — oamenii muncii sînt cei care au realizat tot ceea ce am obținut în dezvoltarea socialistă a patriei noastre. Ei sînt eroii care trebuie să-și aibă locul în film, în teatru, în poezie, în artă, în literatură, în pictură, în toate domeniile creației artistice! Pe ei trebuie să-i prezentăm... Este necesar ca presa noastră să țină seama de aceasta, să fie mai activă. Literatura, arta noastră să răspundă acestei cerințe.”

NICOLAE CEAUȘESCU

(Din „Cuvîntare la Consfătuirea de lucru pe problemele muncii organizatorice și politico-educative” din 2-3 august 1983)

LITERATURA — fidelă cîntare a adevărului

Cunoscută ca formă specifică a conștiinței sociale, ca rezultat concret al activității de cunoaștere artistică a lumii, — sub forma cea mai înaltă a raturii în imagini și reprezentări artistice — literatura își afirmă, în măsura viabilității structurii estetice a operelor literare, cu o îndreptățită legitimitate funcțională și cognitivă, estetică și social-educativă. Caracterul ei specific de însușire estetică a lumii, — sub forma cea mai înaltă a acesteia, cea de însușire artistică a realității —, o plasează, în fapt, ca expresie specifică acestui domeniu particular al cunoașterii, în cadrul masei general-umane, al activității practice creatoare a omului. În acțiunea de identificare a funcției ei cognitive, a esenței acestui specific proces de cunoaștere, amintim primul existențial material a lumii, al realității obiective reflectate artistic, în cadrul cărții sale omul, în ansamblul relațiilor sale existențiale, social-umane. Apoi, pe lângă modalitatea specifică de cunoaștere, cu mijloace proprii, artistice, ni se impune cu necesitate — admițîndu-nu începutul cognoscibilității lumii și pe această cale — întrebarea asupra ce și cum anume putem cunoaște și în acest mod din realitatea vieții. Răspunsul, privind în fond cantitatea și calitatea conținutului cunoașterii artistice, este corespunzător esenței cunoașterii general-umane, la fel de direct și simplu: încercăm să cunoaștem cît mai mult și mai bine din adevărul lumii, al realității social-umane, al vieții. Ceea ce înseamnă că rezultatul și al acestui cunoașterii — respectiv conținutul de fapte, idei și sentimente al literaturii — trebuie să corespundă conținutului obiectiv al realității, esenței acesteia ca obiect al cunoașterii, trebuie să exprime în mod autentic (și specific) rezultatul raportului obiectiv estetic al subiectului-cunoașcător cu realitatea reflectată. Cu alte cuvinte, conținutul literaturii — corespunzînd esenței realității obiective, independente de subiect, de conștiința artistică a acestuia — reprezintă, trebuie să reprezinte adevărul obiectiv, viu și nealterat, al vieții. Este tocmai ceea ce fundamentează funcția cognitivă a literaturii, esența procesului cunoașterii artistice, ca cunoaștere viabilă a conținutului, sensului și devenirii realității social-umane, reflectată în imagini și reprezentări artistice. Primatul adevărului obiectiv al vieții, deci, reprezintă și în cazul însușirii artistice a lumii primul existențial al realității în creația literar-artistice, formă particulară a cunoașterii general-umane. Acest lucru fundamentează, de asemenea, și modalitatea artistică a reflectării, realismul literaturii, necesitatea redării veridice, concret-istorice a realității, a vieții, a adevărului obiectiv al acestora.

În acest sens, în măsura în care acest adevăr este în mod real un adevăr ce corespunde esenței obiective a noi noastre realități socialiste, — determinat și recunoscut ca atare, potrivit concepției noastre despre lume și societate, materialismului dialectic și istoric —, el devine suroran în actual creației literare, obligatoriu a fi respectat ca un dat obiectiv al existenței social-umane. Această respectare a esenței lui nealterate reprezintă legea de fier a însăși condiției literaturii, ca cunoaștere artistică a realității, asigură această îndeplinire a funcțiilor ei de bază, cognitivă și social-educativă, cît și a celei specifice, a rezolvării raportului estetic cu realitatea, elementele estetice fiind în mod obiectiv ale acesteia. Cum, de asemenea, prin realismul redării lor asigură și credibilitatea, autenticitatea și măreția creației literare — ca perla a creativității umane. Mai mult, înțeleptă respectare a adevărului vieții împiedică sau, cel puțin frînează, în mod logic, orice tendințe subiectiviste sau voluntariste ce-ar putea denatura și actul și obiectul reflectării, apărînd acest act de nocivitatea unor principii artistice înclinate, depășite, de defectul unor norme nespe-

cifice creației literare, de tentațiile extrateistice ale conformismului și oportunismului literar, de încercarea de a ignora specificitatea și esența literaturii, dincolo de care o asemenea reflectare își pierde identitatea literară. Calitatea, valoarea literară a unei opere sînt asigurate deci, în primul rînd, de obiectivitatea ei, de înțelegerea că elementele conținutului său obiectiv sînt elementele estetice ale realității reflectate, independente de subiect dar condiționate de el, reținute prin modalități și mijloace specifice creației literare. Aceasta cu atît mai mult, cu cît o reflectare veridică a noi noastre realități socialiste include și o apreciere, o judecată de valoare asupra acesteia, cuprinse implicit în actul redării ei artistice și, deci, posibile a fi transmise și beneficiarului operei prin actul, de asemenea specific, al recepției artistice.

Trebuie astfel înțeles că frumusețea reală a noilor noastre realități social-umane, căutată și cultivată de literatura de actualitate, substanța și originalitatea ei constau în existența adevăratului obiectiv al acestor realități — ca unele tendințe de a „revoluționara” facil acest adevăr dovedesc o inadmisibilă suficiență în înțelegerea lui științific și rămîn oricum inadecvate și neavenite, pentru că adevărul obiectiv al noi noastre realități, și în general al vieții, este el însuși, în esență și devenirea lui, progresist, revoluționar. De unde, încă o dată necesitatea redării lui reale, nealterate, a redării obiective a realității, cu „luminile și umbrele ei”, fără, nici a o infrumusețea nejustificat, nici a o înjosi și denigra, denaturînd-o astfel, voit sau nu, într-un sens sau altul. Și mai grav ne apare redarea superficială a contradicțiilor ei inerente, a oprii mai ales asupra acestor marginale, negative, neesențiale ale acestora, cunoscinț amplasate pe care o pot căpăta aceste insignifiante aspecte prin forța de generalizare specifică a literaturii. Deși atrăgătoare, ispititoare la prima vedere, o asemenea înțelegere literară va fi lipsită de forță și valoarea adevărului obiectiv al vieții și constituie, implicit, o piedică și în afirmarea cu succes a talentului literar, a libertății intime de expresie a scriitorului, a fărîmii conștiinței sale artistice, angajate tocmai de a servi cu pasiune, luciditate și devotament adevărului vieții. Reflectarea obiectivă a acestuia nu îngrădește cu nimic ficțiunea artistică, funcția și capacitatea fanteziei creatoare, ci, dimpotrivă, o potențează potrivit valorii acestui adevăr, socializîndu-l la maxima ei posibilitate de a-l cunoaște și reda în viabile imagini artistice. Asta, pentru că valoarea estetică a acestuia nu este direct proporțională cu cantitatea și calitatea, măsurate în carate de „metal fin”, ale adevărului obiectiv al vieții cuprins în ea. De unde, încă o dată, necesitatea unei tot mai strînse legături a literaturii cu noua noastră realitate social-

Aurel Mihale

Continuare în pag. a 7-a

● În acest număr : ● Eugen Barbu la 60 de ani ● Semnează : ● Fănuș Neagu ● Vasile Rebreanu ● Mihai Pelin ● Mircea Vaida ● Corneliu Vadim Tudor ● Doru Popovici ● Mariana Brăescu ● Condiția în versuri de Ion Gheorghe ● Poeme de Virgil Teodorescu ● „Alacu Russo — accente și opțiuni în cîteva probleme controversate” de Adănoie Plămădeală ● Triumful principiului naționalității” de Mihai Morosanu ● „Zalmoxis, ucenicii săi și cloustrarea” de Constantin Daniel

mentare, preluate de mulți din celelalte jurnale, considerate de alți editori ca fiind de interes periferic. S-a ajuns astfel la un „jurnal al jurnalelor”, care, desi întregit, nu acoperă decît în parte golurile pomente. Este motivul pentru care, într-o **Addenda**, am apelat la mărturisirile celor și înțelese ale scriitorului, în care amîntuiește biografice primare, precum și la interviurile sale (...). În același sens am ținut să adăugăm și articolele-program ale unor reviste inițiate de L.R. sau conduse în colaborare: **Scena** (1917), **Miscarea literară** (1924), **Gazeta literară** (1929), **România literară** (1932-1934). Tot editorul pe amintesc că au fost și păreri care sustineau ca jurnalul să fie prezisat, pe ici pe colo, după caz, și cu extrase din corespondența alt de numeroasă a scriitorului, ceea ce să recunoaștem ar fi dus la un **compositum**, mai bine zis la o lucrare labirintică care nu ar fi avut decît darul de a confuziona domeniile. S-a cum este structurat acest întîi volum, pe cele două părți distincte. Jurnalul propriu-zis și **Addenda** întregitoare, ni se pare formula cea mai acceptabilă, urmînd, cum spunem, ca lucrurile să capete probabilit și o mai bună asterneare atunci cînd se pune problema publicării Jurnalului în seria mare de **Opere**. Decamată

George Suci

Continuare în pag. a 7-a

Ironie și sentimentalism

Cu un volum de „schile și povestiri“... scris alert și inteligent debutează Eduard Huidan...

toțului nu depășește însă nivelul scrierilor TV, alt pr banalitatea temelor „satirizate“...

lipsite de profunzime, unde personajele trăiesc schematic situații stereotipe sau, puse în fața unor întimplări neprevăzute...

În fond autorul e un moralist și năzuința sa e de a da în citeva linii „fiziologia“ unui comportament social aberant...

Tudor Popescu nu exerează niciodată umorul în sine. Situația comică este introdusă în mod întâmplător în el...

Proza cea mai reușită este „Planul înclinat unde — fără a scăpa intrutotul de „licurici“ comice... „Trandafirul de plastic“...

Talentului autorului îi e necesară o mai severă exigență cu sine care să rețină „fără milă“ atât plăcerea scrierii...

Alexandru Condeescu

*) Eduard Huidan: „Trandafirul de plastic“, Editura „Albatros“, 1983.

Singuri în calea lupilor

Cartea lui Ion Marin Almajan, Tornada, apărută de curând și în limba macedoneană, la Skopje, în Iugoslavia...

Prozatorul așeză în remarcabilul său roman (cărți despre un roman este vorba) o perioadă și intensă și hotărâtoare a istoriei noastre...

Prozatorul mai surprinde însă și altceva în romanul său: încoercirea claselor noastre stăpânite...

Ion Marin Almajan surprinde reacția epocală a evenimentelor în Timisoara. Enthusiasm, euforie, bucurie de nedescris...

Prozatorul mai surprinde însă și altceva în romanul său: încoercirea claselor noastre stăpânite...

Deși nu este o carte de apocalipsă, „Jagma jehonimică“, cum a spus-o cândva un alt apocaliptic...

Acesta este, foarte condensat, mesajul excelentei cărți a lui Ion Marin Almajan, romanul Tornada.

Cecea ce îmi pare remarcabilă în acest proza-tor este în cartea de dexteritate de a încheia destine din cele mai variate medii...

Valentin F. Mihăescu

Momente de istorie literară

Urmare din pag. 1

le decupează atent și le dă drumul în viață. Cînd se reintore, academicianul se amuză, probabil, căci e observă scîmboarea...

Așa cum se vede din această extindere a școlii a Luceafărului pe care a condus-o și ne-a găzduit cu o generozitate din care n-au lipsit și nu puteau să lipsească rigoroarea...

Deși nu este o carte de apocalipsă, „Jagma jehonimică“, cum a spus-o cândva un alt apocaliptic...

Acesta este, foarte condensat, mesajul excelentei cărți a lui Ion Marin Almajan, romanul Tornada.

Cecea ce îmi pare remarcabilă în acest proza-tor este în cartea de dexteritate de a încheia destine din cele mai variate medii...

Valentin F. Mihăescu

Urmare din pag. 1

le decupează atent și le dă drumul în viață. Cînd se reintore, academicianul se amuză, probabil, căci e observă scîmboarea...

Tudor Popescu se mișcă pe un teren tradițional, ilustrat nu numai de Carastate, dar și de autori de teatru poezibili, cu mai mult sau mai puțin talent...

Personajele lui Tudor Popescu sînt apoi aplecate ale unor adevărați actori. Tudor Popescu nu ține la autenticitate, deci avine unde i se pare necesare și acolo în teatrul comic cu o tendință filozofică...

Personajele lui Tudor Popescu sînt apoi aplecate ale unor adevărați actori. Tudor Popescu nu ține la autenticitate, deci avine unde i se pare necesare și acolo în teatrul comic...

Personajele lui Tudor Popescu sînt apoi aplecate ale unor adevărați actori. Tudor Popescu nu ține la autenticitate, deci avine unde i se pare necesare și acolo în teatrul comic...

Personajele lui Tudor Popescu sînt apoi aplecate ale unor adevărați actori. Tudor Popescu nu ține la autenticitate, deci avine unde i se pare necesare și acolo în teatrul comic...

Personajele lui Tudor Popescu sînt apoi aplecate ale unor adevărați actori. Tudor Popescu nu ține la autenticitate, deci avine unde i se pare necesare și acolo în teatrul comic...

Personajele lui Tudor Popescu sînt apoi aplecate ale unor adevărați actori. Tudor Popescu nu ține la autenticitate, deci avine unde i se pare necesare și acolo în teatrul comic...

Personajele lui Tudor Popescu sînt apoi aplecate ale unor adevărați actori. Tudor Popescu nu ține la autenticitate, deci avine unde i se pare necesare și acolo în teatrul comic...

Personajele lui Tudor Popescu sînt apoi aplecate ale unor adevărați actori. Tudor Popescu nu ține la autenticitate, deci avine unde i se pare necesare și acolo în teatrul comic...

Personajele lui Tudor Popescu sînt apoi aplecate ale unor adevărați actori. Tudor Popescu nu ține la autenticitate, deci avine unde i se pare necesare și acolo în teatrul comic...

Personajele lui Tudor Popescu sînt apoi aplecate ale unor adevărați actori. Tudor Popescu nu ține la autenticitate, deci avine unde i se pare necesare și acolo în teatrul comic...

Personajele lui Tudor Popescu sînt apoi aplecate ale unor adevărați actori. Tudor Popescu nu ține la autenticitate, deci avine unde i se pare necesare și acolo în teatrul comic...

TUDOR POPESCU: «Jolly joker»

Teatrul românesc numără puțini comedio-grafi memorabili. Genul lui Zaragale a avut drept efect de lungă durată o adevărată secetă pe terenul comediei românești...

Comedie mai nouă ca adevărată, această și comică scrie astăzi Tudor Popescu, autor abundent, jucat pe mai multe scene ale țării cu un succes indiscutabil...

Comediile lui Tudor Popescu sînt și comedii ale limbajului. Fără să abuzeze excesiv pe „comedia de cuvinte“, autorul știe să utilizeze cuvîntul tot, care și-a pierdut sensul...

Comediile lui Tudor Popescu sînt și comedii ale limbajului. Fără să abuzeze excesiv pe „comedia de cuvinte“, autorul știe să utilizeze cuvîntul tot...

Comediile lui Tudor Popescu sînt și comedii ale limbajului. Fără să abuzeze excesiv pe „comedia de cuvinte“, autorul știe să utilizeze cuvîntul tot...

Comediile lui Tudor Popescu sînt și comedii ale limbajului. Fără să abuzeze excesiv pe „comedia de cuvinte“, autorul știe să utilizeze cuvîntul tot...

Comediile lui Tudor Popescu sînt și comedii ale limbajului. Fără să abuzeze excesiv pe „comedia de cuvinte“, autorul știe să utilizeze cuvîntul tot...

Comediile lui Tudor Popescu sînt și comedii ale limbajului. Fără să abuzeze excesiv pe „comedia de cuvinte“, autorul știe să utilizeze cuvîntul tot...

Comediile lui Tudor Popescu sînt și comedii ale limbajului. Fără să abuzeze excesiv pe „comedia de cuvinte“, autorul știe să utilizeze cuvîntul tot...

Comediile lui Tudor Popescu sînt și comedii ale limbajului. Fără să abuzeze excesiv pe „comedia de cuvinte“, autorul știe să utilizeze cuvîntul tot...

Comediile lui Tudor Popescu sînt și comedii ale limbajului. Fără să abuzeze excesiv pe „comedia de cuvinte“, autorul știe să utilizeze cuvîntul tot...

Comediile lui Tudor Popescu sînt și comedii ale limbajului. Fără să abuzeze excesiv pe „comedia de cuvinte“, autorul știe să utilizeze cuvîntul tot...

NICOLAE MANOLESCU: «Arca lui Noe»

Eseu despre romanul românesc Vol III

În postfața la volumul al treilea (și ultimul) din Arca lui Noe (Editura Minerva, 1983), Nicolae Manolescu...

Manolescu replică și provoacă, scriind la un moment dat: „Clasificarea propriu-zisă decurge din aceste două elemente...“

Manolescu replică și provoacă, scriind la un moment dat: „Clasificarea propriu-zisă decurge din aceste două elemente...“

Manolescu replică și provoacă, scriind la un moment dat: „Clasificarea propriu-zisă decurge din aceste două elemente...“

Manolescu replică și provoacă, scriind la un moment dat: „Clasificarea propriu-zisă decurge din aceste două elemente...“

Manolescu replică și provoacă, scriind la un moment dat: „Clasificarea propriu-zisă decurge din aceste două elemente...“

Manolescu replică și provoacă, scriind la un moment dat: „Clasificarea propriu-zisă decurge din aceste două elemente...“

Prag de marmoră

Eugen Barbu face parte dintre puținii mari fericiți ai literaturii române care și trăiesc nemurire, în viață fiind. Dacă ști că-l sperie, l-aș mai nuli o dată. Dar el e acum la temelia izvoarelor, artist pe care îl înțelegem în timpul nostru, și de acolo în sus, fiindcă temelia e apoteoză, și izvoarele limbii române spre piscir nu mai e decât lumina veacurilor și cîntecul și crucea din virful bradului, care-l cel mai frumos semn al muntelui. În proza modernă de după război, Eugen Barbu și Marin Preda sînt cele două mari drumuri care duc în istorie de la ei nefind întocmai cîre duc în timpul de aur.

Cînd trec pe Calea Victoriei, prin dreptul Palatului Ghica, și dacă mai am norocul să și ningă, îmi spun că Eugen Barbu a construit în cuprinsul Bucurestilor un palat de o măreție încă necăpată, la care beții din Sinos s-a fi închinat cu bucurie. Și rid în hohote și mă lasă de măr înflorind sub lună toate mirișele sau urtelele pe care, citind aceste rânduri, le vor scoate din gîtlei toți denigratorii celui mai de seamă scriitor al nostru de azi, autorul capodoperelor **Pe plai, Groapa, Principele, Săptămîna nebulilor**.

La săzeci de ani, peste praguri de marmoră — multă sănătate.

Fănuș Neagu

Iluzia ca patrie, șarada ca lege logică

Reîntors din Italia, Hrisant Hrisoscelu devine în București inepuțului de veac XIX de două ori vulnerabil: pe de o parte, este condamnat pe viață să aștepte o moarte năpraznică, ce-l va parveni mai devreme sau mai târziu, într-un termen al unei asociații secrete neobișnuită să lerte pe cei ce trădă, și pe de altă parte, el poartă în sine amintirea unei femei fabuloase, Lucrezia Herula Vimercațiu, care nu izbutise să-l distrugă prin prezența ei, coplesitoare dealfel, ci îl va nimici prin absența ei, nu mai puțin tiranică. O singură iluzie ajunge un om pentru a se transforma într-un soi de infirm al timpului și al locului său. La două iluzii nu poate rezista nimeni. Existenta lui Hrisant Hrisoscelu devine, în consecință, o perpetuă beție a simțurilor și a conștiinței. Timpul și spațiul își modifică dimensiunile. Ziua de azi se răcește între zilele de ieri și de mine întocmai ca un să uitat în mîncă de un jucător de cărți neglijent și distras. Pasul de alaltăieri, în încercarea de a se suprapune exact peste pasul din viitor, cade în neant. Senzația nu este numai de sfîrșit de lume, ci și de rezistență cașcă la înșelămîntul timpului de a se coagula în istorie la vocația înșelului de a se constitui într-o patrie. Și nu ar fi exclus ca intenția lui Eugen Barbu, scriind aceste roamne de excepție, **Săptămîna nebulilor**, să fi fost aceea de a dovedi cum ultima resuciere a unui timp de a trăi micile se consumă în propriile ei flăcări, și cum în viața care paralizază mișcarea dintr-o clipă și dintr-un petec de loc.

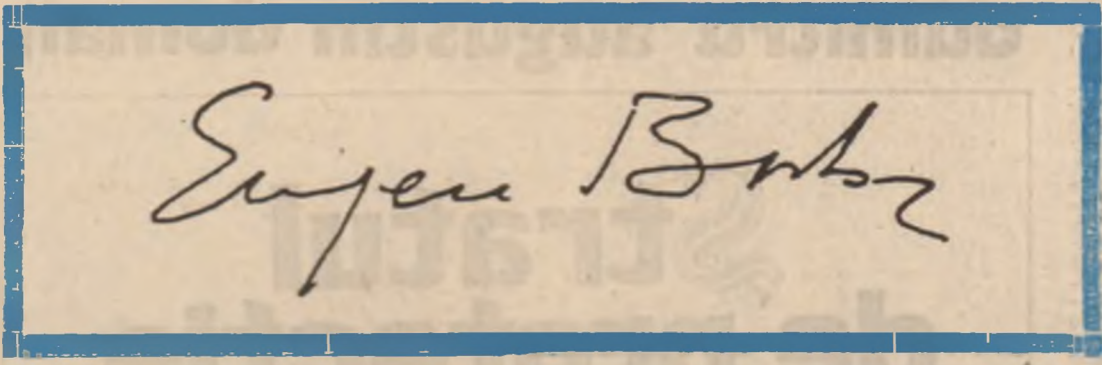
Am mai scris despre această carte, poate circumstanțial, dar în orice caz cu bună credință. Am recitit-o apoi cu o curiozitate care nu mai izbutise să se locească. Și am mereu sentimentul că ratarea semnificativă și veritabilă reprezintă adevărată fîrșă a unui asemenea vicu de abordare. O carte neobișnuită nu poate fi receptată sub povara unor prejudecăți curente. Cum nu se impinge în ușile care se deschid în afară. De fapt, Eugen Barbu a oferit tuturor o sansă: să se ridice în sfîrșit, deasupra mizeriei unor adversități, încheiate, orice adversități par ireductibile doar atunci cînd lipsește opera capabilă să le probeze himnică, măturîndu-le de pe eschire. Iată, opera e-a ivit. Terapeutică și încă nu este sesizabilă, dar lucrarea implacabil în timp și nu este departe vremea cînd își va implini planul de a apăna. Nici un fel de polemici, nici un fel de discordie nu contează într-o literatură mai mult decît o carte fundamentală. Și astăzi sînt mai convins decît ieri că **Săptămîna nebulilor** este o asemenea carte.

Eugen Barbu reinterpretază o întreagă istorie pentru a ajunge la carenta unei memorii. Pîrșă de a se coagula în istorie la vocația înșelului de a se constitui într-o patrie. Și nu ar fi exclus ca intenția lui Eugen Barbu, scriind aceste roamne de excepție, **Săptămîna nebulilor**, să fi fost aceea de a dovedi cum ultima resuciere a unui timp de a trăi micile se consumă în propriile ei flăcări, și cum în viața care paralizază mișcarea dintr-o clipă și dintr-un petec de loc.

Am mai scris despre această carte, poate circumstanțial, dar în orice caz cu bună credință. Am recitit-o apoi cu o curiozitate care nu mai izbutise să se locească. Și am mereu sentimentul că ratarea semnificativă și veritabilă reprezintă adevărată fîrșă a unui asemenea vicu de abordare. O carte neobișnuită nu poate fi receptată sub povara unor prejudecăți curente. Cum nu se impinge în ușile care se deschid în afară. De fapt, Eugen Barbu a oferit tuturor o sansă: să se ridice în sfîrșit, deasupra mizeriei unor adversități, încheiate, orice adversități par ireductibile doar atunci cînd lipsește opera capabilă să le probeze himnică, măturîndu-le de pe eschire. Iată, opera e-a ivit. Terapeutică și încă nu este sesizabilă, dar lucrarea implacabil în timp și nu este departe vremea cînd își va implini planul de a apăna. Nici un fel de polemici, nici un fel de discordie nu contează într-o literatură mai mult decît o carte fundamentală. Și astăzi sînt mai convins decît ieri că **Săptămîna nebulilor** este o asemenea carte.

Eugen Barbu reinterpretază o întreagă istorie pentru a ajunge la carenta unei memorii. Pîrșă de a se coagula în istorie la vocația înșelului de a se constitui într-o patrie. Și nu ar fi exclus ca intenția lui Eugen Barbu, scriind aceste roamne de excepție, **Săptămîna nebulilor**, să fi fost aceea de a dovedi cum ultima resuciere a unui timp de a trăi micile se consumă în propriile ei flăcări, și cum în viața care paralizază mișcarea dintr-o clipă și dintr-un petec de loc.

Mihai Pelin

Caietele Principelelui

Caietele Principelelui încep printr-o Motivatrice polemică. Își apostrofează eul prin strigătul lui Rastignac: „Și-acum între noi doi!” Chiar singur fiind, în cu mare atenție, un volum din **Oprele lui Stalin** și priveam absent desertul de asfalt de la ora 11”. Descrierea implică, subteran, un conflict surd: unul plîmbă ogari, altul după o noapte de lectură sovietică, începe o zi care îl apăsă cu lumina ei. A doua întîlnire e o discuție acură, pînă-n rînci: „Nu știu de ce, cînd îl văzusem a doua oară, mă lîbse aerul său de canalic, atît de bine disimulat mai apoi, cînd mă apropiasem de el mai mult. Poate pentru că nu se știa privit, poate unde stă destins și privea puțin înfiorat al acestei zile de primăvară”. Cînd roșește cuvîntul „canalic” se umple de un doct, surd, „are ceva de boia... toți ratații, toți ambuscații din jurul nostru cred că lichează un exemplum... Tirziu doar, am descoperit în sfîrșit, că nu există ceva mai durabil, mai viguros decît canalic” etc.

Adevărul pamflet, așa cum doreș să-l ex-aminez în **Săptămîna nebulilor**, este un imperativ al talentului. Fîind, într-adevăr, „necesarmamente personal” — pamfletul poartă prelungă amprenta individualității creatorului. Talentul acestuia îl pătrunde în limitele armoniei și ale echilibrului. Ca gen vast, detectabil pretutindeni în literatură, așa cum îl acceptă și îl practică Eugen Barbu, pamfletul dă autenticitatea și distincția operei sale, omniprezent în **Groapa**, în **Principele**, în **Inconștin** și în **Săptămîna Nebulilor**. Scriind **Istoria polemică și antologică a literaturii române**, „urmîrind” „aventura limbii române”, avaturile operei caragialești, sau, ale „Judecării de apoi a poezilor”, dealfel, ca în paginile romanșesti, Eugen Barbu alăturîndu-se tradiției genului, luptă, deopotrivă, să se emancipeze de ea. Are forța expresiei care coboară adînc, pînă la arhetip, în mitul limbii noastre, păstrînd instinctiv e și bun din jocul de fluturi al neologismelor și activind ceea ce e viabil din zăcămintele de relieve și arhaisme. În creația sa, pamfletul nu vine din mică țîșnire de umori ocazionale, risipite, lei-colo, în pagini de reviste. Descinde din structura masivă a operei, a romanșelor și naratiunilor lui Eugen Barbu. Mierea pamfletului, culesă din „corola de minuni a lumii”, e în conștiința sa condiția existenței scriitorului și a literaturii.

Mircea Vaida

Un teatru parabolic

Teatrul scris de Eugen Barbu intră în aceeași categorie care interesează și fascinează în cel mai înalt grad încă de azi. Este o formă de literatură, dar nu în sensul obișnuit al literaturii, ci în sensul unei literaturi care se construiește pe o realitate, pe o situație, pe o problemă. Este o literatură care se construiește pe o realitate, pe o situație, pe o problemă. Este o literatură care se construiește pe o realitate, pe o situație, pe o problemă.

Sigur, se poate accepta că gloria unui prozator de talia lui Eugen Barbu poate să umbrească gloria dramaturgului Eugen Barbu, e adevărat, dar nu s-o anuleze. Sigur că la umbra marilor stelarj e greu să crească altceva; e greu dar nu imposibil ca în umbra romanșului „Groapa” să crească scenariul „Groapa”, la umbra „Principelelui” și „Săptămîna nebulilor” să trăiască „Sfîntul”, „Labyrintul”. „Să nu-ți faci prăvălie cu scară”. Există autori care scapă normării pedestre, Eugen Barbu este unul din ei. El scrie un teatru a cărui miză e mediocritatea morală. Fie că e vorba de piesele din lumea mahalalei, fie despre parabolele fantastice („Sfîntul”, „Labyrintul”) există o trăsătură care le dă unitate și, prin repetare, probează o obsesie majoră a autorului. Piesele lui Barbu sînt piese triste în ciuda replicilor savuroase care cer aplauze la scena deschisă, în ciuda hazului și a comiciului născut de situații. Tristețea vine din imposibilitatea oricărui demers de a modifica destinul personajelor, demersuri temerare, jalnice, comice, tragice care ilustrează viziona fatalistă a autorului. Încercarea de a forța destinul, de a-l trage pe sfîrșit sau numai de a-l amăgi, cu diplomație, se răzbuună.

Lui Paul devenit „Sfîntul”, personaj care-și leagă ultima speranță de a leși din sîrăcie de decesul iminent al unei rude bogate, și se propune la un moment dat să joace rolul principal într-o farsă, înșelătoare de masă organizată de preot, primar, notar. Paul acceptă, se îmbogățește, devine pentru aceasta o făcuș sau nu în primul rînd; „Aveam, în sfîrșit, posibilitatea să trezesc din amorțelul lui orașul asta de cadavre” Cîta plictisală răscumpărată și ce întimplări! Din ziua aceea trăiesc!” E o iluzie, deoarece nu Paul hotărăse modificarea destinului său, lui i se oferise doar iluzia, totul a fost pus la cale de o persoană ocultă, Patronul, din gratuitate: „Mă plictisescă. Lumea are nevoie din cînd în cînd, de un divertisment”. În divertismentul acesta intră nu numai sanctificarea lui Paul ci și moartea lui, eveniment cărui Paul n-are cum să se sustragă.

„Să nu-ți faci prăvălie cu scară” familia negustorilor Domnisorii încearcă să-și păstreze averea cu orice preț. Prețul lîne de morală, Domnică, soția lui Dumiriu, trăiește „în aceeași casă” cu celălalt frate, Vasile, cărui îi face și doi copii. Ce doi alții mult mai tirziu, cînd totul a fost pus la cale de Patronul, moartea are nevoie din cînd în cînd, de un divertisment”. În divertismentul acesta intră nu numai sanctificarea lui Paul ci și moartea lui, eveniment cărui Paul n-are cum să se sustragă.

Artistul cuvîntului

Sărbătoarea oricărui mare scriitor este sărbătoarea a literaturii române. Iar sărbătoarea de azi este a unui mare scriitor: Eugen Barbu.

Este o împrejurare fastă a literelor noastre că toată într-un moment istoric de răscruce au apărut mari scriitori, mari pentru epoca lor, dar care au avut și rolul providențial de a lega literatura de azi de cultura tradiție a înaintașilor, legătură fără de care o cultură ar sucomba ca descapitată.

Eugen Barbu este unul dintre cei mai strălucii artiști ai cuvîntului prin valoarea intrinsecă a operei și, în același timp, unul care, prin atitudine sa teoretică, a luptat pentru continuitatea în cultură care, ca și în toate sferele civilizației, ca în biologie, ca în geologie chiar, este

premișă primă a existenței. Astfel, el, prin operă, și prin cuvîntul direct s-a opus teoreticienilor celor mai sofisticate formule, aparent moderne, aparent universale, aparent ispititoare, dar care dincolo ascundeau însă un vacuum! Și a căror țintă, vai! este neant.

Această operă și această atitudine sînt cele ale unui mare artist patriot — și țîn să sublinieze această calitate tocmai acum cînd intră în universalitate.

Îndată de confrății săi, alături de cititorii săi, cu bucuria participării la o mare sărbătoare a literelor române, îi urez ceea ce-și urează oamenii pe care el, din săiaștria al cărei autor este, îi iubeste atît.

Vasile Rebreanu

Floarea darurilor

Etimpul să mai scriem despre marile personalități ale culturii și atunci cînd sînt în viață, nu numai cînd nu mai e nimic de făcut, cînd asistăm neputincioși la trecerea lor în neființă. Momentul de față este cu adevărat sărbătoresc și anapline lui Eugen Barbu numai în ultimul rînd, intrucit este mai întii de toate al culturii române în totalitatea ei. Într-un memorabil poem citim: „Ostinda Soarelui” sărbătoritul nostru de azi e intr-oasă „Coș” închinat eu despre Germania?”. Am să mă întreb oarecum în același fel: Ce știm eu despre Eugen Barbu, înainte de a-l cunoaște? Și, în general, ce se poate ști și afirma despre un om pe care nu-l cunoaștem decît din citite sau auzite, din efuziunile sau umorile negre sau altele? Îmi amintesc că eram elev la Colegiul bucureștean de la Sf. Sava, prin anii 1965—66, și imi făcusem obiceiul, nechemat de nimeni, de a participa la cîntecul „Nicolae Labis”. Pentru un băiat venit din mahalaua sărăcă a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau convingerea că nu numai burzești, toatămă așa că a Rahovei, casa dintr-un palat de via, cu tunelul său de oțeluri ce se adrecau una în alta la înfînit, cu muguri de cristal ai candelabrelor sale, cu o întreagă atmosferă de catifele bizantine care imi întăreau con

Mă sperie și mă atrage

Așa cum mă sperie și mă atrag stelele, a căror existență este indubitabil legată de a mea, mă sperie și mă atrage un glas, un anumit aranjament al obiectelor, și orice deplasare a lor, indiferent cum ar fi făcută, o umbră pe scara pe care cobor dimineața spre marele platou plin de lucruri faste și nefaste, care îmi pot schimba parcursul, pe care îl ignor, fiind tot timpul conștient de atracția pe care o exercită asupra mea înfrînute dintre obiecte, dintre gesturi, înălțimi, stări, nări de mină, aceste obiecte care trăiesc prin fața mea ca prin fața unui magician care poate determina apropierea dintre o broască (de ușă) și osul unei sepii, ca să anihileze un rival, un coțel de prambei de steua șelentului, ca să atragă asupra sa atenția iubitei, și cred că a pune mina pe un topor ca să fărâmi o masă, chiar dacă ai fi sigur că se transformă într-un stal de fluturi,

echivalează cu împușcarea unui cal de curse ajuns în culmea agilității sale, constituind adică un act inacceptabil, și sînt absolut sigur că a zgria distrat o masă, în timp ce te roagă să-i acorzi toată atenția, e un act de cruzime egal cu refuzul de-a asista o femeie în durerile fetei; și a început să ningă.

I-am oferit o floare

Un idiot trăsese la rîndea pe nesimțite cugetarea mea, gîndirea mea enormă ca un dom era un pic de braște în nesomn: ga'a să mă preschimbi din om, neom, dar clic și clic, cuțitul rîndelei lui s-a frînt și dintr-odată am simțit că sînt, și cum n-avea rezerve la cuțit, i-am oferit o floare, un nuțar oțlit, și amîndu-l astfel cu tristul ei parfum, eu mi-am văzut de drum.

Dacă vrei să mă credeți

Dacă vrei să mă credeți conferința noastră de acum doi ani și ceva, aproape trei,

semăna foarte bine cu o jopărlă prevăzută cu picioarele vîștului păianjen văduva neagră, neînțarea nici s-dergea după muște dar nici să țasă redutabila plasă în care muștele s-se ne-curve, odată pentru totdeauna, semăna foarte bine cu o rîndunică surprinsă de frig în turla unei biserici,

Paeme de VIRGIL TEODORESCU

cu vaza nevinovată e emmei gramatica între frunzele căreia bătrîna acționa a găsit într-o dimineață de mai a dulce copil din flori, semăna destul de bine cu o cutie de conserve aruncată din greșală la gunoii deși conținutul nu se ațerise în întregime, și în cel mai bun caz cu o franzelă crocantă în care împărțul franț Josef și-a sfărîmat dantura.

Ce să fac?

Tata e ghebos, zise copilul, mama scoate apă din fîntînă, fratele meu mă mic tot timpul mă ingînă, mor de necaz: o viesepe m-a ciupit de obraz, pantaloniul mi-e rupt la un croc; — ce să fac?

Lamento pentru Nichita

Scoală, drag Nichita, scoală, și cu ochii tăi privește, cu mina tot prîmînește, că noi am venit, că am auzit că ești călător, cu rana-n picioare, cu ceața-n spinare, pe cea cale lungă, lungă fără umbră, și noi ne rugăm cu rugare mare, cu strigare tare, seama ta să-ți iei, seama drumului, să nu apuci pe drum cu năluci, să nu cazi în lîngă pe cale năvingă de bivoli arată, cu spini semănata, că-s tot mese strînse, cu faiele stînse, dragul meu s-apuci calea minunată dreaptă și curată, de bol albi arată,

cu griu semănată, unde-s mese-nînse și facie aprinsă.

Seara va-nsera, gazdă ne-i avea, și-ți va mai ieși vîdra înaintea ca să te spămînte, de soră s-o prînză, că vîdra mai știe seama apelor și-a vadurilor și ea mi te-antrece ca să nu te-duce, și mi te-o purta la izvoare reci să te răcoarești pe miini pină-n coate de flori de moarte.

Și-ți va mai ieși lăul înaintea ca să te spămînte, de soră s-o prînză, că lupul mai știe seama codilor și-a potecilor și el te va scoate în un drum de plai, în un fecior de crai să te ducă-n rai c-aceo-l de trai:

În dealul cu jocul c-aceo-l de loc, cîmpul cu bujorul, c-aceo-l de dorul.

Ro-gu-mi-te roagă de șapte zidari, șapte meșteri mari ca să te ostenească zidul să-l zidească, și ție să-ți lase șapte fierăștrui, șapte zăbrefui, pe una să-ți vină clac de lumină, pe alta să-ți vină miroase de flori de pe la surori, pe una să-ți vină spicul grîului cu tot rodul lui, pe alta să-ți vină buzumacul de vie, rod de rachizie, pe una să-ți vină raza soarelui cu dulceața lui, pe una să-ți vină, p-aio cea-mă mare, vîntul de răcoare, să te răcoarești, să nu putrezești.

1. Se poate face medicină și așa, vorbindu-se despre herpes ca despre o bubulă menită să îndoiască și stabilind firește, că maladia virotică poate fi, cîteodată, și de origine psihogenă; se poate spune, referitor la circumstanțe, vai, imaginează-ți, tu, de pildă, un tînar, un mire tînar vreau să spun, înfrăcărî în această minunată zi a căsătoriei sale, imaginează-ți-l, tu, avînd un asemănarea buchet nupțial la rădăcina nasului, avînd, cum zic, acest năsturaș al febrei care are tendința de a se multiplica și așa mai departe. Și că oboseala, contrarietățile, stresul, tu, influențează apariția lui; și că, pentru a-l evita, nu trebuie, tu, să fim întempestivi, ci trebuie, ce zic?, este obligatoriu, așa cum sînt semnele de circulație — obligatoriu înainte, adică să ne conservăm buna noastră dispoziție...

Da, se poate face medicina și așa, afirmînd, de pildă, că un atac de inimă se află în numărul — cauza: hemoroizii! Și că e bine să folosii numai preparatul H... Da, se poate. Stăpînîți-vă însă neliniștea. Și nu uitați, nu sînt numai anxioși constituționali, ci sînt și dintre aceia care privesc cu neliniște faptul că si-au pierdut tînetul, și că o proteză dentară costă pînă la 100.000 de franci, da, puteți fi anxios! — o sută de mii de franci, de franci de-ai domnului Mitterand; și că o vizită la dl. Benoit, de pildă, la dentistul familiei prietenului meu, are preț fix — 900 de franci, și că e destul să vină cînt asemenea nevoiași într-o sinaură zi a stomacului să trăiască mai mult decît bine. Să aibă stampe de Hokusai pe unul din pereții living-room-ului său, puști de vîntoare din cele mai scumpe, trandafiri, o solie neus de frumoașă, un bățel de obraz, așa e prettîndeni, băieții sînt neastîmîrați, ce să-i faci? Și cum să nu-i crească secretiile biliare, cum, adică, să nu fi neliniști, dacă situațiile conflictuale le întîlnesc în tot pasul? (la Paris, nu deaparte de la hotelul în care am fost, de exemplu, de autoturism impusă de un alt posesor de autoturism pentru că îl invadase tradiționalul său loc de parcare, un loc precum al lui Nae Fericeanu, care locuiește în Colentina și care și-a marcat locul de parcare și care, destul de curînd, va intra în luptă cu fel de fel de năvălitori de care Nae nu reușește să-i civilizeze, să-i deturmeze de la conduita lor barbară); asadar, sînt situații conflictuale multine, uneor fără un motiv real, etcetera, dar sînt destule situații care fac să crească fel de fel de trunchiuri de herpes, cîntăți că-herpesul e o problemă, o problemă tot atît de gravă ca parodontoză, de pildă, maladiile ce ar putea fi etăvilată, cred, și printr-o apă de cură dacă n-ar exista stresul, dacă n-ar exista herpesul psihogen, dacă n-ar exista stresul, și că de exemplu să confecționeze proteze la prețul de o sută de mii de franci, da, franci de-ai domnului Mitterand.

Da, firește, se pot face și exerciții psihice, în cazul acestei vîrste resimțite utilizarea unui psihotru, veți face exerciții de relaxare, dar cum să evitați băuturile cînd ești neliniști etc., autoanaliză, zici? claritate în acțiuni?

Se poate face și așa medicină, vorbindu-se de herpes, mica neliniște devenind un stres de-a binelea, un stres prinț, un kind obsedant, grîiță și-ntîinare, neliniște, un fel de... cum să-i spun? ceva care nu mai este echilibrul vîrstei, ceva care nu mai poate fi înfrînt nici în pîlute, nici în iniecții, desi, se stie, echilibrul cere și un efort personal, nu-i așa?

2. Sînti ce este sănătatea? Nu, eu nu sînt dintre aceia care știu totul, iar bietul, nenorocosul posesor de herpes nu stie, nu vrea să știe. Sau nu va putea să știe ce este un herpes. Eu cred în știința medicului și în om, cred în taxonomie, știința care se ocupă de studiul teoriei, o știință savantă, fertă și suavă, avînd ca obiect nu numai studiul teoriei, ci și al procedurii și rezultatelor de clasificare organizatorilor vii, de baza asemănării și deosebiri dintre ele, și care plasează vîrșul printre ființele vii. Dar, ciudat, vîrșul este o ființă vie și nu este, iar dacă vrei să constăți că este o ființă vie, vei descoperi doar vîrșul sa, așa cum pe un cîmp de fînă, de pildă, rămîne bobocului tău. E o amprentă. Desigur, toate acestea nu au nimic cu întrebarea formulată în capitolul doi al raportajului meu — „sînti ce este sănătatea?”. Sănătatea, stimată cititor, este o stare normală, este starea orăzului unui care se dezvoltă în condiții optime. Pentru atînera și menținerea stării de sănătate, se aplică măsuri care duc la realizarea ei. Ați înțeles, deci, ce în rîndurile de mai sus ați înțeles că este de-a binelea că stii ce este sănătatea... Pentru că, vorba lui Malenaru, un om bolnav este un om viu, timp ce un om mort nu este decît un om mort...

3. Medicina se face numai în halat alb, sau aproape numai în halat alb. Era deci firesc ca

«Sănătatea este o stare normală»

și dr. Georgeta Malene, directorul direcției sanitare din județul Brășov, să ne primească tot în halatul ei alb. Era într-o vîneră, afară curcea din cer o măzărîche ce-ți tăia buza, zgomotul dactilografiei de peste drum de sala de asteptare îmi suna în cap. Ați înțeles, deci, mă orisem la Brășov. Am ales acest oraș pentru că totdeauna m-au interesat oamenii lui, cei ce trăiesc și mușese la poalele... la poalele... nu, hotărîți nu, a devenit un cîșeu răsunător acest „la poalele Timpei”, un pondi!

Ca și multe alte aezări ale României și Brășovul a cunoscut o dezvoltare fără precedent din punct de vedere industrial. Au avut loc mutații semnificative. A crescut gradul de urbanizare, iar caracterul dinamic al acestui proces a impus, și continuă să impună, un dialog generis între condițiile sanitare potențiale și cele reale. Și aceasta, deoarece rezolvarea exigențelor sanitare nu poate avea loc fără considerarea realităților noi demografice și sociale. Starea sănătății populației nu poate fi decît reflectarea unor măsuri ce se definesc în evoluția urbanistică.

„Grîița noastră, a celor care mușese în rețeaua sanitară, precizează tovarășa Georgeta Malene, constă în a cere medicilor, personalului sanitar fără nici o excepție, să acționeze ferm și cu răspundere pentru a duce rînd la capăt măsurile menite să rezolve numeroasele probleme demografice”.

Aflu deci că există un program de măsură destinat exclusiv omului. În contextul sarcinilor deosebite de complexe ale unei rețele sanitare destinate omului.

Am primit mai atent trăsăturile directorului județean, E o femeie aproape sardă, cu trăsături alse, fine, cu buzele adîndu-și uneori înțeles că are griji destule, că e mamă a doi copii, că numele acesta frumos Malene, în care de la sînt domniei-sale, lată ce ne spune: „Pentru o mai bună înțelegere a fenomenului sanitar, as vrea să prezint, pe scurt, condițiile socio-demografice, baza noastră materială, încadrarea medico-sanitară”.

„Și aflu că, de la harta României Socialiste, județul Brășov se evidențiază distinct ca un spațiu administrativ, politic și economic, social cultural, cu o existență dinamică, derivîndă din coordonatele generale ale țării. Brășovul aflat în linia țării își poartă cu mîndrie generoasele sale tradiții, polarizînd dimensiuni importante ale industriei românești: constructoare de mașini, Brășovul s-a făcut cunoscut pînă dincolo de hotarele patriei noastre. Tractoare, automobile, rulmenți, utilaje, ciment, produse chimice, textile, agricultură. Apoi: teatre, bibliotecă, case de cultură, universitate, școli multulențenare, spitale, policlinici, și oameni, oameni de tot felul, dintre ei cei mai harnici: 63.311 kmp și 633.000 de locuitori români, maghiari, sermanți. Brășovul ocupă locul doi pe țară la producția globală industrială, locul doi la industria constructoare de mașini, locul trei la industria chimică, locul trei la numărul de muncitori care lucrează în industrie. Toate aceste „locuri” alcătuiesc tot atîtea criterii care orientază sistemul de organizare sanitară brășoveană.

„Media de vîrstă în zona noastră a crescut la 72 de ani față de 70 de ani, media de țară, spune competentă noastră interlocutoare. Avem 14 spitale, 17 policlinici, 99 dispensare teritoriale, 51 dispensare de întîrîndere, 43 centre, 1 locuință pe copil, 63 farmacia

Un total de 5.480 paturi de spital. Problema cu adevărat dificilă este însă a sporului demografic. A scăzut indicele de natalitate de la 21,42 la mie în 1980, la 18 la mie în 1982. În 1983, linia continuă să fie descendentă. Cu toate acestea, sporul natural în județul Brășov este 11 la mie, de două ori mai favorabil decît arăta media pe țară”.

4. „Indicele -bun- de mortalitate infantilă? Dar ce poate fi mai bun cînd se discută despre mortalitate? Acestea sînt cuvintele tovarășei Georgeta Malene.

romulus zaharia

Si lată, imi este dat să văd o mamă în bălăia pentru creșterea natalității. E o femeie care ar putea să încerce și un contraceptiv cu vînt. A fost odată o „Societate” americană, care, cu pu pu mîni am în armă. A făcut studii științifice de medicină, s-a înțeles că pariera medicată cu cerceșilor a fost considerată un analomist detasat, este și astfel, unii anatomici-patologii din Brășov, conduse de profesorul de cercetări specifice, dar conduse de rețeaua sanitară. A muncit cu seriozitate, dar posesă și tot astfel mușese și asistă. Nici o abateri. Privirea i se luminează de mie om abordam capitolul „seama” costă înțeles — as doi cerceșilor de sarcină. Urmasii mei sînt mîndrii de sarcină. Nu vorbeste doar de anul amoral în sine, și deține toate acele existente care risca a fi sacrificiate, fără nici o rațiune. „Trebuie să mobilizăm toate puterile în această bătălie, cu ochii fixați pe linia sanitară și întreprinderilor de sarcină. Urmasii mei sînt mîndrii de sarcină, sau o idee cit de sumară asupra istoriei noastre ne convinge de absurditatea acestui act”. Demersul ei nu totdeauna este lăsat de tinerele mame, dar pasarea și mușese de convingere credința că asupra o „seama” deosebită, alungă să tulbură sufletele aceste care potosec avortul drept: unica soluție a existenței, fără bătaie de cap.

Farmecul, măsura și o admirabilă dialecție. Insușiri cunoscute de mai mult decît o vreme, într-un fel sau altul, intră în „compotiul” de muncă al directorului rețelei sanitare, o fac învîntătoare sau numai cîștitoare în bălăia demografică. Simpla sa prezență face adesea mai mult decît cărtile, campaniile de tot felul. Numele Georgetei Malene este prezent mai ales pe buzele a mai de mame ferice. Un indice de mortalitate este -bun- numai în mintea statisticienilor, spune directorul. Acolo unde este moarte, și medicul se află față în față cu ea, moartea trebuie să se retrază și numai așa -indicele- este bun.

3. O muncă temeinică se desfășoară deosebit în rețeaua de bază. Aici se asigură starea bună de sănătate a populației. Aici se consolidează indicatorul scăzut de mortalitate gene-

alexandru horia

Poem scurt

Cineva imi dă sfaturi eu imi pipăi bratul drept viața se duce bucată cu bucată amintirea e un pumnal în obraz sporești oglinzile desenați cu creta un măr înflorit.

Variațiuni (Anamneză)

Trec de la o fereastră la alta și nu pot vorbi flori de cois legate cu sîrmă dacă întorc capul oud sonerile din copilărie o batistă code pe sistemul nervos.

Fotografii cu iederă

Cineva moare într-o cameră albă tu te speli pe dinți tăcerea își inghite lacrimile un pot plutește pe apă vreau să-ți explic dar cuvintele sînt mute imi car sufletul ca un sac cu ciment.

Poezie

Cite boierne sacrificate în scrumul țigării cuvintele stau unele peste altele ca o stivă de lemne dar ceva întimplat odată nu mai servește la nimic mă uit inopoi și-mi vine să plîng trecutul și-a inghiți miinile.

CENACULUI DE POEZIE „NUMELE POETULUI”. Vineri, 24 februarie a.c., ora 17,00, la sediul redacției revistei „Lucaferul”, București, Piața Școlii nr. 1, va avea loc cea de a XXIV-a sesiune a Cenuclului de poezie „Numele Poetului” condus de Cezar Ivănescu. Pot participa numai membri titulari ai cenuclului.

plastică

Desi, numeric, se găsește la a treia expoziție personală, recenta „Iesire la rampă” a lui Dorin Crețu, actualul delinctor al bursei de creație „Theodor Aman”, trebuie considerată drept adevăratul debut al artistului. Unitar concepută, expoziția ne relevă una dintre cele mai bine conturate personalități artistice afirmate în ultima vreme: pinzele lui Dorin Crețu ne dezvăluie o realitate puternic marcată de inventivitate, în ciuda recuzitei formale încărcată de aluzii arhetipale într-o suită de reprezentări, în care accentuate de valoare ale compoziției se modifică întruna trecînd de la cîștitoare la forme de la linia desenului la elementele de armonie și contrast, conform unei ordini interioare coerent structurată. Artistul nu reconstituie pur și simplu obiectele realului, ci le reinventează, pe unele marciind-le teoric, ca într-un joc ce evocă uneor o cunoscută experiență plastică a lui Picasso. Lectie pe care un teoretician de prestigiu lui Rene Huyghe o generaliză afirmînd: „... în realismul în sine este valabil, ei în interesul omeneș pe care-l manifestă și pe care-l conferă spectacolului ce-l fascinează și pe care îl scoate atunci din neutralitatea-l obiectivă, din indiferența adevărului său brut...” Artistul demonstrează, cu o matură stăpînire a mijloacelor plastice, că stie să folosească într-o cheie modernă, tradițînd într-o viziune personală, teme și motive (naturi statice, în cazul acesta) ale arsenalului clasic. Dorin Crețu are caoandora și rafinamentul profesional necesare redosecperii simplității primordiale a lucrurilor, fără a recurge la ciutalul arheologic.

Metamorfozele realului

O linie dezvoltată purtată printr-o lume stăpînită parcă de regnuri vibrante, clififorme, amogbiene, dilatîndu-se și contractîndu-se obsedant în simetrii și asimetrii, „dialecțica fragilă a perfecțiunii”, cum a numit-o H. Head, cam acestea sînt, sumar enunțate, datele obiective oferite de lucrările de grafică ce ni le propune Ioan Mîlurea. Artistul pare definitiv luat în stăpînire de propriile viziuni, exerciții de rutină, în fond, sublimă dar emanente sterile, ca orice segment de viață prins între lame de microscop. O iesire din contîngent se vor paunourile sale pictate cu un edulcorat penel suprarealist, din care rezultă un ansamblu fără doar și poate decorativ, ce ambiguează și apară separația tradițională dintre pictură și sculptura în relief, dar care nu se reține decît ca o explorare cu milooace destul de precare a unui alt teritoriu,

Corneliu Antim

muzică

la granta dintre pictură, sculptură, scenografie. Nicolae Moldoveanu face dovădă unei capacități puțin comune de a scoate din sevara masă a metalului volute de linii și forme ce emană o plasticitate aproape sonoră. Fiecare împietrit pe culmi paroseste bujuroși de metal clozax și polizat, pe care sculptorul le împlinește cu ochi de monumentalist în proporții ce umplu spațiul de exunere cu gratioase vibrații de lumină. Sculpturile lui Moldoveanu sînt în această viziune incendiară metamorfoze ale liniei în spațiu. Spatul însuși este implicat în lucrări, ca și lumina ogîndită în benzile polizate și curgătoare de metal. Formele lui Nicolae Moldoveanu ilustrează exemplar drumul unei creații ce-și bizuie capacitatea de inventivitate și călăuzită de o înaltă cunoaștere a calităților materialului supus conversiunii artistice.

Corneliu Antim

Restituirii enesciene

„Cel mai bun, singurul mijloc de a ajunge să iubesti pe cineva este să-l cunoști”. Sînt cuvinte (inversînd sensul unei idei enesciene) din prefața, semnata de profesorul George Manoliu, la o tipăritură recentă, în Editura muzicală, de excepțional interes cultural: Sonată pentru vioară și pian în la minor. Lucrare înedită — Parțea I de George Enescu. Este vorba, mai precis, despre o lucrare rămasă în manuscris autograf, transcrisă în variantă definitivă (și din care se păstrează partea întregă și o singură pagină din partea a doua), lucrare semnata și purtînd mențiunea: Craiova, 5 octombrie 1911, plasîndu-se asadar, în cronologia creației, după Cvarțetul nr. 1 în re major op. 16 (1909).

Corneliu Antim

monice conjugate cu prelucrarea melodică specifică segmentelor dezvoltătoare, se descrie aici forma în putine cuvinte, insistîndu-se îndeeșide asupra a ceea ce reprezintă amprenta de construcție în miinurea procedeele de construcție, potențînd la maximum încărcătura expresivă izvorînd din însăși arhitectura formei de sonată. Dominantele stilistice sînt luminate prin comparație cu alte teme importante din creația enesciană (înfrîndu-se cu unele leit-motive din Oedip sînt semnificative) și prin descrierea muzicologică a elementelor caracteristice din punct de vedere tonal și melodic. Cele două aspecte (rezumarea formei și surprinderea unor trăsături stilistice) merg mîna în mîna pe tot parcursul eseului. Remarcabilă este, după părerea mea, situația identică a fragmentului de sonată față de una din capodoperele muzicii camerale românești și universale. Sonata în caracter popular românesc, Dincolo de asemănări de scriitură care ar putea conduce la concluzii trase în oripă în direcția unei exagerări a înfrîndu-rii celor două partituri. Tudor Clorțea aruncă o privire lucidă sesizînd cîteva din diferențele marcante: „S-ar putea susține, în acest sens, că Sonata „Torsu” este mai aproape de sistemul armonic apusean, de cînd sonata ulterioară (în caracter popular românesc — n.n.) vădește o originală sinteză cu muzica orientală intuită din perspectiva muzicii noastre populare lăutărești”.

Viorel Crețu

REMEMORĂRI Într-o gară mică

Zăua de toamnă scădea singerind. Gara era mică, inconjurată de castani bătrâne cu frunze încă verzi. Peronul curat cu câteva bănci ruginite aștepta la întâmplare. O sonerie îndepărtată următa de tăcută telegrafurile se auzi în liniștea solemnă și melancolică. Peste cele două linii, deasupra unei stive de traverse smolite, o barză stătea să dormea sau medita într-o stranie echilibrată.

Cei doi soțuri nu mult înainte trenului, mai bine zis, nu mult înainte de sosirea acceleratului care oprea un minut. Un singur minut, în gara pierdută în imensitatea cîmpiei. Bărbatul, înalt, trecut de prima tinerețe, agitat, îmbrăcat impecabil, purta o geantă de voiaj cu încuitori strălucitoare. Alături, într-o întimitate evidentă, aproape lipită de trupul fiului, bătrîna făcea un coș de papură. În mina cealaltă legăna universală pună de plastic vopsită în albastru prin care se zărea o cântărire și un bănuț de perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Nu ți-e frig? întrebă îngrijorată mama. — O, nu, sigur că nu. Răspunse fiul și o călăuzi încet spre capătul peronului uitîndu-se jenat la îmbrăcămintea ei fărînașă. — Se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită. — Nu ți-e frig? întrebă îngrijorată mama. — O, nu, sigur că nu. Răspunse fiul și o călăuzi încet spre capătul peronului uitîndu-se jenat la îmbrăcămintea ei fărînașă.

— Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă. — Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Adică bine-ai plecat de la noi... — Oricare plecare înseamnă o sosire, decretă seful gării satisfăcut. — Așa că dîndu-ți zile, se bucură mama subliniind cuvintele. — Nu vă supărați, domn' inginer, unde aveți locul? Să ne orientăm!

— Păi, atunci să ne mutăm mai în față. Vagonul 3 e lângă locomotivă. — Se ridică totuși mîgrind spre celălalt capăt al peronului. Seful gării în frunte călcînd cu o animitate aleasă și detașare. — Portmonelul îți reamînti ceva fiului. Se opri și întrebă îngrijorată: — Nu ți-am lăsat niște bani, nu-i așa? — Lasă, mamă, ce să fac cu ei? — Cîm ce să faci? se miră fiul. — Lasă că-ți trebuie și ție. La oras e mai greu s'îi cu. — Totuși, zise el, și viri palma în adîncul buzunarului de la piept. — Lasă, mamă. Să nu te gîndești la altea. S'îi, am vrut să-ți spun dar n-am avut cînd. Să nu te gîndești la cheltuielile de moarte.

— Se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită. — Nu ți-e frig? întrebă îngrijorată mama. — O, nu, sigur că nu. Răspunse fiul și o călăuzi încet spre capătul peronului uitîndu-se jenat la îmbrăcămintea ei fărînașă. — Se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită. — Nu ți-e frig? întrebă îngrijorată mama. — O, nu, sigur că nu. Răspunse fiul și o călăuzi încet spre capătul peronului uitîndu-se jenat la îmbrăcămintea ei fărînașă.

— Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă. — Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

— Cit mai este dină vine? vrău să stie mama. — Păi, vine, mamă, zise acar dîndu-și din nou în cap cu ocazională. Trebuie să vină că e accelerat și nu are întîrzieri. Ca dacă se așază pe banca cu șipcele rupte. El pușe degeată geanta de voiaj în mîna bătrînei și perelor pugnate aceluiași o geometrie neobișnuită.

— Lasă-le jos. De ce le ții în brațe? se miră fiul. — Așa. Lasă că nu s'rele. Treu un acar, conștănt desigur, și salută respectuos scotîndu-și șapca soasă.

CUMPĂNA

Menajerie livrescă

Asiază personajele nu mîncară nimic și bat cu pumnii înăuntrul coepilor și-mi zguduite rafturile, personajele episodice

umbliă din carie-n carie zăpăcite nici un cuvînt nu se mai poate odihni. Aștept să-mi inflorescă fereastră în mijlocul grădini, să pot deschide ușa pe malul riului, să dau drumul acestor personaje ca din cucușă o zi și-o noapte să-și potolească foamea. Să se isoască sătule, bete, ghiuțite imbrincindu-se înăuntrul cărților ca să mai poată ajpi încă o sută de ani.

George Alboiu

VIATA CĂRȚILOR

HISTORIA MILITANTĂ

În ultimii ani o serie de apariții editoriale, sinteze, culegeri de documente și profiluri de personalități contribuie la o cunoaștere mai completă a fenomenelor istorice și sociale, de la jumătatea secolului trecut în Tîrîie Romîne.

O asemenea lucrare realizată de Ioan Chindriș studind Ideologia revoluționară a lui Alexandru Papu Iarian. Structurată în două mari secțiuni Ideologia și revoluției și Istoriograf al revoluției carea urmărește formarea intelectuală a revoluționarului, atmosfera culturală și climatul ideilor la Blaj și Cluj, lezăturile cu generații, evoluția personalităților. Sint prezentate apoi ideile lingvistice și filologice, traduceri, primele scrieri. Adresele din Mureș-Oderel, manifest datorat lui Alexandru Papu Iarian sint considerate „întia schiță de program a revoluției romîne din Transilvania” comparabilă cu manifestul Simion Bărnuțiu.

Urmarează o analiză a programului național românesc al revoluției, program radical ce prevedea desființarea iobăgiei și milita pentru drepturile romînilor ca „națiune care e cea mai veche locuitoare a țării”, cu conștința participării la o mișcare de anvergură europeană de emancipare, în spirit constituțional.

O atenție deosebită acordă Ioan Chindriș discursului din Dumnică Tomu (30 aprilie 1848) și cristalizării ideilor, în contextul situației politice. Analiza programului național românesc relevă un caracter „cumulativ, polarizator”, și faptul că acesta „s-a făcut în mod inductiv, prin observarea obiectivă a mecanismului revoluției în imperiul habsburgic și corelarea acestor mecanisme cu necesitățile reale ale națiunii romîne”. Evoluția evenimentelor și atitudinile intransigente a lui Papu Iarian fac subiectul unor capitole scrise cu pătrundere, printr-o interpretare sîcîntă dar esențială a faptelor (Insurgența națională, Unitatea națională, Programul minimal, Subterfugiul cultural, Ce paterile națiunii).

Prima secțiune urmărește astfel formarea cîrîturii naționale, implicarea sa în destinul națiunii, activitatea sa culturală, ideologică, revoluționară și post-revoluționară. Secțiunea a doua este dedicată istoriografiei, ideilor sale sociale și naționale. Remarcabil este în această secțiune capitoul în care se analizează schița celui de-al treilea tom al Istoriei romînilor din Dacia Superioră. Concluziile studiului subliniază că „existența cărții lui Alexandru Papu Iarian, Istoria romînilor din Dacia Superioră este o întimplare fericită pentru cultura noastră. Elaborată imediat după revoluție, ea se reflectare a acesteia, cartea este un receptacul fidel al ideologiei transilvănene, aport valoros la gândirea revoluționară romînească a secolului al XIX-lea”, o manifestare a romanismului istoriografic și a „ideologiei istorice de orientare politică” aflată „în confluență cu marea istoriografie europeană a aceluiași secol”.

Studiul lui Ioan Chindriș se înscrie printre valoroasele contribuții ale istoriografiei romînești contemporane în cercetarea Revoluției de la 1848, fenomen social-politic caracterizat în această lucrare drept — „cel mai important salt calitativ spre consolidarea națiunii romîne moderne”.

George Buluță

Ioan Chindriș: „Ideologia revoluționară a lui Alexandru Papu Iarian”, Editura Politică, 1983.

Prestigiul comparatismului

Editura Eminescu oferă istoriei literare și comparatismului o lucrare densă de 22 studii literare scrise între anii 1906-1940. Autorul lor a fost titularul catedrei de limbă și literatură franceză la Universitatea din București (1915-1940, an în care a decedat), dar a profesat încă din 1919 la Universitatea din Iași. Meritul de a fi selectat judecînd aceste studii rîspîndite în diferite publicații, de a fi tradus în romînește pe cele publicate de Drouhet în limba franceză (șase), de a le fi comentat într-o postfață (p. 459-479) și în note de referință revine conferențiarului universitar Silvia Burdea. Un tabel bio-bibliografic, cronologic și amănunțit (p. 453-458) este înlocuit tot de dr. Silvia Burdea. Un „Cuvînt înainte”, semnat de prof. universitară Zoe Dumitrescu-Busulenga, caracterizează activitatea de istoric literar și comparatist al lui Charles Drouhet (p. 5-11).

Clasificăm prestigiul material de istoriografie literară în următoarele grupe tematice: 1. Studii despre influența franceză în poeziile și în operele dramatice ale scriitorilor romîni Vasile Alecsandri. După teza de doctorat susținută la Sorbona (Paris, 1910, 574 p.): Le poète François Mallard (1824-1888) et le descendant de la limba și literatură franceză a lui Ch. Drouhet. 2. Studii literare despre scriitorii romîni, în relațiile lor cu literatura franceză: „Grigore Alexandrescu și Voltaire”, „Logofătul Conachi și poezia franceză a epocii” cu scouri din Leonard, Parvy, Colardeau, St. Ange, Dorst. În continuare despre Eminescu (Mai am un singur dor) și Al. Macedonski, traduceri și prelucrări în romînești din opera lui Salomon Gessner prin intermediul scriitorului francez Florian (1781-1820). D. Bolintineanu (O fată lină pe patul morții). 3. Scriitori francezi: J. L. Girez de Balzac, cu romanul său istoric Barbon (Paris 1648) Maynard, Leconte de Lisle, Ronsard, Anatole France, Louis Barthou. Nu lipsesc din aceste micromonografii, cînd este cazul, referințele comparatiste la scriitorii romîni (Alecsandri, Eminescu). 4. Studii publicate în limba franceză care fac cunoscute peste hotarele Romîniei diferite aspecte ale literaturii romîne: poezia Cosbuc, „Cultura franceză în România”, în etapele ei istorice succesive, începînd cu secolul al XVIII-lea.

În această grupă fac loc și articolele „România intelectuală a revoluționarului, atmosfera culturală și climatul ideilor la Blaj și Cluj, lezăturile cu generații, evoluția personalităților. Sint prezentate apoi ideile lingvistice și filologice, traduceri, primele scrieri. Adresele din Mureș-Oderel, manifest datorat lui Alexandru Papu Iarian sint considerate „întia schiță de program a revoluției romîne din Transilvania” comparabilă cu manifestul Simion Bărnuțiu.

Urmarează o analiză a programului național românesc al revoluției, program radical ce prevedea desființarea iobăgiei și milita pentru drepturile romînilor ca „națiune care e cea mai veche locuitoare a țării”, cu conștința participării la o mișcare de anvergură europeană de emancipare, în spirit constituțional.

O atenție deosebită acordă Ioan Chindriș discursului din Dumnică Tomu (30 aprilie 1848) și cristalizării ideilor, în contextul situației politice. Analiza programului național românesc relevă un caracter „cumulativ, polarizator”, și faptul că acesta „s-a făcut în mod inductiv, prin observarea obiectivă a mecanismului revoluției în imperiul habsburgic și corelarea acestor mecanisme cu necesitățile reale ale națiunii romîne”. Evoluția evenimentelor și atitudinile intransigente a lui Papu Iarian fac subiectul unor capitole scrise cu pătrundere, printr-o interpretare sîcîntă dar esențială a faptelor (Insurgența națională, Unitatea națională, Programul minimal, Subterfugiul cultural, Ce paterile națiunii).

Prima secțiune urmărește astfel formarea cîrîturii naționale, implicarea sa în destinul națiunii, activitatea sa culturală, ideologică, revoluționară și post-revoluționară. Secțiunea a doua este dedicată istoriografiei, ideilor sale sociale și naționale. Remarcabil este în această secțiune capitoul în care se analizează schița celui de-al treilea tom al Istoriei romînilor din Dacia Superioră. Concluziile studiului subliniază că „existența cărții lui Alexandru Papu Iarian, Istoria romînilor din Dacia Superioră este o întimplare fericită pentru cultura noastră. Elaborată imediat după revoluție, ea se reflectare a acesteia, cartea este un receptacul fidel al ideologiei transilvănene, aport valoros la gândirea revoluționară romînească a secolului al XIX-lea”, o manifestare a romanismului istoriografic și a „ideologiei istorice de orientare politică” aflată „în confluență cu marea istoriografie europeană a aceluiași secol”.

Studiul lui Ioan Chindriș se înscrie printre valoroasele contribuții ale istoriografiei romînești contemporane în cercetarea Revoluției de la 1848, fenomen social-politic caracterizat în această lucrare drept — „cel mai important salt calitativ spre consolidarea națiunii romîne moderne”.

